

Azurové slunce

CAROLYNE
SWANN

Azurové slunce

PRAHA 2004

Přeložila:
LINDA HAYEK

Carolyne Swann: Azurové slunce
Vydání první.
Copyright © 2004 Carolyne Swann
All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a. s., Křížíkova 16, Praha 8, www.baronet.cz,
v roce 2004 jako svou 938. publikaci.
Český překlad © 2004 Linda Hayek.
Přebal a vazba © 2004 Ricardo a Baronet.
Ilustrace na přebalu © 2004 Richard Carrasco.
Odpovědná redaktorka Jana Kohutová.
Korektorka Zdeňka Grigarová.
Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3.
Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s., Štefánikova 2, Český Těšín.

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané
Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 80-7214-715-3

BARONET
Praha 2004

CAROLYNE SWANN

Azurové slunce

Kapitola první

Nádherné ráno nad Lombardií slibovalo další z řady slunečných dnů. Ptáci poletující pod jasně modrou oblohou lhostejně shlíželi na neobvyklé hemžení dole na zemi, kde se prostíralo vojenské ležení, táhnoucí se skoro celou míli podél široké řeky. Mezi stovkami pestrobarevných stanů pobíhali muži ve zbroji a jejich hlasité povely se mísily se ržáním netrpělivě podupávajících koní. Asi po půlhodině všeobecného zmatku se otevřela vozová hradba v severní části tábora a na volné prostranství tvořené rovinatými loukami vyjel skvostný průvod.

Vpředu kráčeli trubači, na jejichž levém rukávci byla vyšitá zlatá lilie. Stejný emblém se skvěl na třepotajících se standartách, upevněných na sedlech za nimi jedoucích praporečníků. Následovalo několik desítek mužů v poloviční zbroji. Kov jejich naleštěných halaparten a kopí odrážel paprsky slunce, které se mezitím vyhoupllo nad horizont.

„Zase bude vedro,“ postěžoval si neduživě vyhlížející muž, jedoucí na vyšňořeném bělouši. „Kéž by Bůh dal, aby se alespoň někdy to protivné slunce schovalo za mraky. Od té doby, co jsme překročili Piemont, mi každý den připomíná ohnivou pec, a to už je začátek října.“

„Inu, jsme v Itálii, Sire,“ dovolil si poznamenat jeden ze šlechticů, jedoucích králi nejbližší. „Musíme doufat, že než nastane zima, budeme zpět ve Francii.“

Z panovníkových bezkrevných rtů se vydral krátký povzdech. „Ach, Francie... naše krásná Francie,“ pronesl nostalgickým tónem a rozhlédl se kolem sebe. Když se mu nedostalo náležité odezvy, setřel si krajkovým kapesníkem pot ze zátylku a posunul si okrouhlou hedvábnou čapku, jež zakrývala jeho řídnoucí vlasy, hlouběji do čela. Ve snaze dosáhnout nejpohodlnější polohy vzepřel nohy ve třemenech, nadzvedl se a co nejopatrněji se znovu spustil do sedla.

Téměř vzápětí se vedle něho ozval horlivý chlapec-ký hlas: „Vaše Veličenstvo, mohu vám být nějak nápomocen?“

Ludvík zavrtěl hlavou. „Ne, hochu, všechno je v pořádku... Cítím se skvěle,“ dodal a věnoval svému panoši prchavý úsměv. Bolestně stažené koutky úst jej však usvědčovaly ze lži.

Před pěti dny se u něho znovu ohlásila jedna z četných chorob, které soužily jeho tělo již řadu let. Zlatá žíla, jak tento neduh vzletně nazýval králův osobní lékař pan Castelnau, si vybrala svou daň za nesčetné hodiny trávené v sedle v podobě bolestivého krvácení z konečníku. Jak jen mohl, cestoval panovník raději v kočáře, jehož měkké podušky alespoň částečně tlumily tvrdé otřesy, jimž byl během putování vystaven. Navíc jej včera postihla žaludeční nevolnost, provázená zvracením.

Kdyby tak Bůh udělal zázrak a já se mohl ocitnout v Amboise, ulehnout na lůžko pod baldachýnem, vztyčeným v zahradě, a naslouchat zpěvu ptáků po boku milované choti Anny, pomyslel si toužebně.

Všemohoucí však měl s dnešním vývojem událostí zcela jiné úmysly, anebo mu bylo utrpení francouzského krále lhostejné, protože po chvíli, kdy početná

skupina minula piniový háj a několik hospodářských usedlostí rozsetých na svazích, objevily se na obzoru hradby Milána. Jejich mohutné zubaté zdivo dávalo najevo, že dokáže odrazit jakýkoli útok a ochránit tamější obyvatele před vetřelci.

Ludvík na ně hleděl se zachmuřeným výrazem v obličeji. Sám nevěděl, zda by sám sebe měl nazvat vetřelcem, uchvatitelem či právoplatným dědicem a vládcem milánského vévodství. Ostatně tak to bylo se vším. Život mu nenabízel příliš možností, vždy ho postavil před hotovou věc. Přesto, anebo snad právě proto se snažil přijímat svůj úděl s noblesou a vyrovnaně. I přes chatrné zdraví a nepříliš půvabný zjev se stal vyhlášeným kavalírem, pořádačím na svém sídle v Blois pro hosty velkolepé hony, nádherné hostiny a divadelní představení, stejně jako před ním jeho otec Karel Orleánský. Politické události odehrávající se daleko od líbezného údolí Loiry nebral na vědomí, avšak francouzské dějiny zabušily na vrata jeho sídla, když už to vůbec nečekal.

Bylo mu šestatřicet let, když mladý král Karel zcela nečekaně zemřel v Amboise po nešťastném úrazu hlavy. Protože panovník neměl syna, který by po jeho smrti nastoupil na trůn, kardinálové v čele s Césarem Borgiou si vzpomněli na jeho bratrance. A tak se z Ludvíka, vévody Orleánského, stal takřka přes noc král Ludvík, toho jména již dvanáctý. Se stejnou pečlivostí, s jakou si počínal při zvelebování svého sídla, se ujal vlády nad celou Francií. Dokonce bez protestů souhlasil i se sňatkem s dcerou Ludvíka XI., nehezkou a hrbatou Janou Francouzskou, přestože se mezitím tajně zamiloval do vdovy po svém předchůdci Karlu VIII. Neustále intrikující papež snažící se oslabit nebezpečně vzrůstající moc italských vévodů si vzpomněl, že Ludvíkova babička pocházela z rodu Viscontů, a tudíž by její vnuk mohl uplatnit dědické právo

na milánské državy. Král opět poslechl. Bylo až nečekaně snadné vypudit z Milána vládnoucí Sforzy, navíc se tímto činem rozšířila moc Francouzů, kterým již patřilo území Neapole.

Král vzpomínal, jak před deseti lety, provázen jásotem davu, projížděl v zářivé zbroji a s bílým chocholem vlajícím na helmě ulicemi Janova, následován svými věrnými. Při návratu do Paříže ho vítaly nadšené davy, netající se radostí nad novými dobytelskými úspěchy, které započali Ludvíkovi předchůdci. Jaký bude jeho návrat nyní? Nač však předbíhat událostem! Zatím je daleko v cizí zemi, jejíž obyvatelé se bouří proti francouzské nadvládě.

Papež mu před několika měsíci spěšným listem doporučil, aby se znovu vydal na Apeninský poloostrov, předvedl zdejší šlechtě svoji moc, ale zároveň se pokusil udržet mír nekrvavou a diplomatickou cestou. Nechal tedy postavit armádu o síle dvaceti tisíc mužů a vydal se na dlouhý a namáhavý pochod. Ve snaze dokázat, že je poslem míru, zakázal vojákům plnit území, jímž táhli. Ozbrojenci zvyklí brát si cestou, co potřebovali, reptali, nikoli však nahlas, neboť nouzí skutečně netrpěli. Vozy plně naložené moukou, kroupami, uzeným masem a demižony vína sice nemohly nasytit tisíce hrdel, zato hluboké lesy, bystřiny a potoky skýtaly hojnost zvěře a ryb.

Ted', před hradbami Milána, panovník rozkázal po dohodě s vojenskými veliteli, že vojsko zůstane v dostatečné vzdálenosti od města, kam vjede sám, následován jen skupinou předních šlechticů, kteří ho do Itálie doprovázeli, a gardou ozbrojenců. Již včera, jen co postavili ležení, vyslal Ludvík posla ke zdejšímu vojenskému veliteli města, aby se připravil na jeho návštěvu, i když nepochyboval, že Miláňané byli o pochodu na jejich město zpraveni ještě dříve, než noha posledního žoldnéře opustila Paříž.

Král v duchu proklínal papeže. Přestože mu jako správnému panovníkovi blaho země leželo na srdci a neměl v úmyslu zanechat jednou svému nástupci Francii o nic menší, než byla při jeho korunovaci, tažení do Itálie neshledával šťastným. Nicméně byl papeži zavázán, neboť to byl právě on, kdo se zasloužil o anulování sňatku s Janou Francouzskou, když se mu doneslo, že nový francouzský král miluje vdovu po svém předchůdci. Ludvík nebyl naivní. Vytušil, že papež tak nečiní ve jménu lásky, nýbrž si ho tímto činem zavazuje ke spolupráci.

Tak tedy vzhůru na Milán, pomyslel si a sykl bolestí, když jeho kůň poskočil a nadzvedl ho v sedle. Muž zpola závistivě a zpola lítostivě pohlédl na panoše, který se lehce vztyčil ve třmenech a s chlapeckým nadšením zvolal, ukazuje nataženou pravicí před sebe.

„Pohledte, Vaše Veličenstvo! Tamhle! Vidím je.“

Král přimhouřil oči. Nejprve spatřil oblak prachu, po chvíli se před ním vynořila skupina jezdců, mířící rovnou k nim. Nad hlavami jim vlály standarty se znakem lilie a o něco menší praporce symbolizující milánské vévodství. Vzápětí se na uvítanou rozvřeštěly trubky a rovněž francouzští trubači nasadili lesknoucí se nástroje k ústům, aby jim odpověděli. Ludvíkovi zacukalo ve spáncích jako neklamná předzvěst počínající bolesti hlavy, která se mu v posledních dnech ozývala stále častěji. Přesto vypjal ramena a nasadil mírný úsměv, když v čele ekipy uviděl statnou postavu vojenského velitele města, kondotiéra Giana Giacomu Trivulzia.

„Je to liška podšitá. Dávejte si na něho pozor, drahý příteli,“ upozornil ho před lety v Janově César Borgia, syn papeže Alexandra VI., na jedné hostině. „Nedá se mu věřit.“

Však tobě také ne, pomyslel si tenkrát Ludvík. Neuvěřitelné zvěsti o skandálním chování provázely di-

vokého mladíka jako stín. Tento charismatický válečník a dobrodruh, jinak syn neméně slavného a mocného otce Rodriga Borgii, dlel teď – naštěstí – ve Florencii, kde ho držely politické ambice, avšak od Giana Trivulzii jej nyní dělilo sotva několik sáhů, jen co by kamenem dohodil. Kondotiér si prohlížel francouzského vladaře sice s mírným úsměvem, ale z tmavých očí pod huňatým obočím mu sršela ostražitost. Jakmile se oči obou mužů střetly, Trivulzia pobídl koně, projel uličkou, jíž utvořil jeho doprovod, a trhl uzdou, když dorazil až k Ludvíkovi.

„Zdravím vás, Veličenstvo, na italské půdě,“ promluvil téměř dokonalou francouzštinou. „Budte vy i vaši ctění pánové srdečně vítáni,“ opsal rukou půlkruh, jímž obsáhl zástupce francouzské aristokracie, kteří svého panovníka doprovázeli a nyní se rovněž rozešli do dvou stran. Nikdo z nich ani nehlesl, přestože si uvědomili, jakého faux pas se velitel Milána dopustil – ať už nevědomky či úmyslně –, když nazval území Lombardie italskou půdou. Všichni čekali, jak se vyjádří jejich panovník.

Král si byl rovněž vědom toho, že nejen louka, na níž se setkali, ale řeka, okolní lesy, pole a především město, které hodlal navštívit, patří jen jemu. Pokud se ho taková slova dotkla, nedal svoji rozmrzelost nikterak najevo. Také se usmál, poděkoval za přivítání a vybídl Trivulziu, aby se k němu připojil. Poté společně bok po boku, provázeni jak Milánany, tak Francouzi, vyrazili k nedalekým hradbám.

* * *

„Tak, moje poupátko, už jste toho viděla dost. Je načase vrátit se do svého pokoje. Nechám vám přinést teplé mléko,“ ozval se z vnitřku komnaty rázný hlas tělnaté ženy. „Je dobré na pleť,“ dodala, když dívka

vyklánějící se přes zábradlí balkonu nemínila uposlechnout.

„Beppa má pravdu,“ přisadilo si děvčátko, tisknoucí se k jejímu boku. „Jestli ten kozí nektar nevypiješ hned teď, Flavie, naskáčou ti na nose bradavice a Francesco si najde jinou.“

Tmavovláška vrhla na mladší sestru rozzlobený pohled, ale přece jenom se otočila a vešla do stínu zšeřelé komnaty, kterou před ostrým sluncem chránily těžké sametové závěsy. Na ulici již stejně nebylo nic zajímavého k vidění kromě bandy otrhanců doufajících, že se na jejich hlavy naposledy snese sprška měďáků, které žoldnéři nabírali z kožených brašen a rozhazovali do vzduchu. Naděje lůzy pohasla, jakmile se vrata paláce s rachotem zabouchla za posledním koňským zadkem.

„A vy, slečinko, také jistě nepohrdnete několika pořádnými doušky mléka, které správně nazýváte nektarem,“ rozhodla chuva a dělala, že nevidí, jak starší z obou jejích svěřenkyň vrhla na sestřičku škodolibý pohled. Obě jsou ještě děti, pomyslela si, zatímco děvčata strkala před sebou ke dveřím vedoucím na chodbu. Umbertě je teprve sedm, neusne bez pohádky a svými nápady dokáže pořádně prohánět služebnictvo. Však Flavie, i když je o osm let starší, si s ní nikterak nezadá. Ale to se všechno poddá, uklidňovala Beppa sebe samu, jen co se provdá. Když všechno dopadne, tak jak má, příští léto bude z její nejmilejší hraběnka Sannazarrová. Hrabě Francesco Sannazarro ještě oficiálně nepožádal dona Giana o ruku jeho dcery, avšak všichni byli srozuměni, že se tak stane v den Flaviiných narozenin, což má být za necelé dva měsíce. Její manžel si ji pak odvede na své venkovské sídlo Stresa poblíž Lago di Varese, bohatou usedlost, obklopenou vinicemi a olivovými háji. Beppa se na svatbu těšila, zároveň však ji mrzelo, že nebude moci

mladou paní následovat. Ale což, Stresa není přece na konci světa, jen několik mil za městem.

„Počkejte tady, holubičky moje,“ přikázala, když obě dívky doprovodila do prostorné komnaty v prvním patře paláce, z jejíchž oken se naskýtal velkolepý pohled na nádhernou kopuli chrámu Santa Maria delle Grazie. „Nechám vám přinést džbán mléka a koláčky. A ne abyste se zase poškorpily,“ zvedla káravě prst, než odešla.

Flavie usedla na květovaný divan a zadumaně hleděla před sebe. Tak tohle jsou tedy ti nenávidění Francouzi a jejich král. Už týden se ve městě nemluvalo o ničem jiném. Obyvatelé města se o jejich blížícím se vojsku dozvěděli mnohem dříve, ale nikdo nevěděl nic určitého. Po tržištích, náměstích i v nejzapadlejších uličkách se šířily zvěsti, jak oblehnou Milán a nechají ho vyhladovět, ženy si ustrašeně šeptaly, že cizí vojáci vtrhnou dovnitř, poteče krev a... vrhaly na sebe ustrašené pohledy.

„Nic takového,“ utál lamentace své ženy don Giano. „Francouz nebude ničit to, co mu dosud patří, na to je příliš chytrý. Vstoupí do města v míru. Naopak, to my se musíme připravit na jeho uvítání a zajistit, aby pár horkokrevných hlav nevyvolalo nějakou roztržku.“

Ukázalo se, že hrabě měl pravdu. S panovníkem přitáhlo početné vojsko, zůstalo však daleko za hradbami, i když zase ne tak daleko, aby nebylo při sebe-menším náznaku vzpoury připraveno zasáhnout. Částečně uklidnění Miláňané přijali vetřelce po svém. Při slavnostním vjezdu okupantů do města zůstaly ulice vylištěné. Pokud král Ludvík očekával ovace nadšeného davu, musel být zklamán. Kromě chudiny, která si nedala příliš rozkazovat a, když nic jiného, doufala, že podívaná na cizince jí přinese vytržení z každodenního bědného života, zůstala vrata domů a paláců za-

vřená. Stejně tak i lodžie a balkony domů zely prázdnotou. Sem tam se v okně objevil obličej, několik zvědavců, převážně z řad řemeslníků a trhovců, vykuklo z postranní uličky.

Flavie a Umberta kupodivu nedostaly od otce jasný příkaz, jak si mají počínat, a proto si situaci vyložily po svém. Požádaly sloužícího, aby otevřel okno v jednom z pokojů v průčelí paláce, a opatrně vykukovaly ven. Nejdříve uslyšely klapot mnoha koňských kopyt, jejichž podkovy zvonily o kamennou dlažbu. Poté spatřily praporečníky, kteří se rozestoupili po stranách náměstí, a trubače, dující na své nástroje, jako by chtěli prolomit zlověstné ticho, jež samozvaným návštěvníkům připravili obyvatelé města. Vzápětí dívky spatřily žoldnéře v lesknoucích se pancířích a za nimi členy otcovy družiny. Mezi nimi jel i Francesco San-nazarro. Vzhlédl k oknům paláce, a když zahlédl Flavii s Umbertou, zamával jim na pozdrav. Jeho zdvižená pravice upoutala pohledy ostatních mužů. Většina z nich napodobila Franceska, někteří přidali úsměv.

Konečně se uprostřed ekipy objevil její otec jedoucí po boku staršího, unaveně vyhlížejícího muže.

„Tatínku,“ vykřikla Umberta, vyběhla na balkon, naklonila se přes zábradlí a zuřivě mávala, aby upoutala otcovu pozornost, což se jí podařilo. Don Giano věnoval dcerce zdrženlivý úsměv, zato Ludvík, když spatřil maličkou a v pozadí stojící její sestru, smekl čapku a uklonil se v sedle.

„Myslíš, že to je král?“ zeptalo se děvčátko roz-dychtěně.

„Nevím, asi ano,“ odvětila Flavie, kterou mnohem víc než francouzský panovník zaujal mladík jedoucí těsně za ním. I on jí věnoval rozesmátý pohled, dokonce se pootočil v sedle a setrval tak, dokud jeho kůň nezmizel v otevřené bráně. Musela uznat, že je velice hezký, jeho ztepilá postava v modrém plášti spolu s bě-

loušem, na němž seděl, působila vskutku impozantně. Ani teď jí nemizel z mysli, v duchu ho srovnávala s Franceskem. Z rozjímání ji vytrhl Umbertin hlásek.

„Až se jednou budu vdávat, chci, aby si pro mě přijel můj ženich také v takovém krásném a lesknoucím se brnění, jako měli ti muži, co doprovázeli krále.“

„To nebylo brnění, ale prsní pancíře,“ poučila ji sestra.

Dívka se nehodlala vzdát svého snu. „No tak přijede v prsním pancíři,“ rozhodla umíněně, vylezla na divan a přitulila se k Flavii. „Cožpak sis nevšimla, jak těm mužům slušely?“

„Hm, jenomže ti, co tě tak okouzlili, byli obyčejní zbrojnoši. Jestli si jednou chceš vzít zbrojnoše, budeš mít velký výběr. V každém městě a na každém hradě jsou jich stovky.“

„Jsi zlá. Nechceš, abych se provdala za rytíře v pancíři,“ zvolalo děvčátko a začalo sestru tahat za vlasy. „Ale já vím proč,“ zoufalo si a oči se mu zalily slzami. „Je to proto, že Francesco žádné brnění ani pancíř nemá. Už tě nebudu mít ráda... nikdy.“

„Nebude mi to ani trochu vadit, protože...“ Flavie zmlkla, neboť do místnosti vstoupila Beppa s podnosem, na němž stály sklenky a džbán s mlékem.

„Co to vidím?“ otázala se pohoršeně. „Zase se hádáte?“

Umberta se sesmekla z divanu a běžela k chůvě. „Nechce, abych se vdala za rytíře v brnění,“ žalovala.

Žena odložila podnos na stůl a jala se konejšit plačící dívku. „Obě se provdáte. Nejdřív vaše sestra a jednou i vy. Teď ale musíte vypít mléko, moje růžičko, jinak vám večer nepovím pohádku o chlapci, co dokázal být neviditelný.“

Holčička rázem pustila budoucnost po boku rytíře v zářivé zbroji z hlavy, vrhla se ke stolu a horlivě se dožadovala plného poháru.

Kapitola druhá

*K*dyž Ludvíka po nekonečných uvítacích ceremoniích uvedli do jemu vyhrazených komnat, kde zůstal sám pouze se svým panošem, ignoroval zdobené křeslo, jež mu chlapec horlivě přistrčil, a zcela nekrálovsky sebou žuchl na obrovskou postel u stěny zakryté draperiemi. Tlumeně vykřikl a okamžitě se překulil na břicho, aby si ulevil od palčivé bolesti, jež mu provrtávala útroby. Panoš nejprve sebral čapku, která spadla na koberec, a odložil ji na stolek. Poté opatrně nadzvedl svému pánovi levou nohu a zul z ní zaprášenou botu. Totéž učinil i s pravou a zůstal tiše stát, vyčkávaje dalších rozkazů.

„Ať se neprodleně dostaví pan Castelnau, Henri,“ ozval se panovníkův hlas, tlumený prachovým polštářem.

Hoch přikývl, a než se vzdálil, aby vykonal příkaz, uctivě se uklonil, přestože ho jeho pán nemohl vidět.

Ludvík ještě chvíli ležel s obličejem zabořeným do podušky a nevnímal nic než bolest, kterou mu způsobilo koňské sedlo. Přes zavřené dveře k němu tlumeně doléhaly tiché hlasy a kroky služebnictva, přinášejícího truhlu se šatstvem. Chvíli jim naslouchal a pak se s hekáním obrátil na bok a rozhlédl se.

Místnost, která se mu na několik dnů měla stát lož-

nicí, byla zařízena s okázalým přepychem, i když zde nebyla jediná známka nevkusy. Odvážné tvary nábytku prozrazovaly talent a vysoké umění jeho tvůrců, stejně jako gobelíny na stěnách a koberce kryjící podlahu. Přímo proti lůžku mezi dvěma vysokými okny, nyní zakrytými závěsy, visel obraz Madony s dítětem, v jehož podrobném prokreslení jednotlivých detailů panovník neomylně poznal rukopis neapolského mistra Antonella, kdysi oblíbeného malíře Sforzů.

Uměli si užívat života, pomyslel si král a zároveň zalitoval, že poslední majitel tohoto sídla, Lodovico, nestačil dokončit jeho architektonické úpravy. Prý měl v úmyslu zbourat několik okolních ulic a vytvořit kolem zámku park s kašnami, vodotrysky a labyrintem z křovin. I tak palác působil velkolepým dojmem. Škoda že tu se mnou není Anna, pomyslel si, ale vzápětí myšlenku zapudil. Rozhodně si nepřál, aby ho ve stavu, v jakém se teď nacházel, jeho choť spatřila. Navíc by ji jistě rozladilo uvítání, jakého se jemu i mužům jeho družiny dnes od Miláňanů dostalo.

Maně si vzpomněl, jak před lety probíhalo uvítání v Janově. I Florencie ho uvítala jako přítele, stejně tak vévoda ferrarský, mantovský, vládcové Faenzy, Pesara, Piombina a Sieny mu vzdávali hold, aby si získali jeho přátelství. I teď očekával, že mu přijedou naproti vládci Savojska, Mantovy, Monteferatu a vyslanci spojeneckých Benátek. Jak se ukázalo, musel se spokojit pouze s přítomností zdejšího kondotiéra, což bylo na pováženou. Bylo mu lhostejné, že se v ulicích netísnily nadšené davy. Alespoň mohl brzy sesednout z koně a odpočinout si. Jenomže nepřítomnost nejvyšší italské šlechty znamenala jediné: Svatá liga, kterou vyhlásil papež Julius II. a do níž patří většina italských vévodství, Španělsko a teď už i Anglie, se snaží vyrvat Francouzům všechna dobytá území. Najednou si nebyl jist, jestli vojsko čekající necelé dvě míle

od města, by skýtalo dostatečnou ochranu jeho majestátu.

Z neveselých úvah jej vytrhl osobní lékař, který tiše vstoupil do dveří.

„Diplomacie, obratná diplomacie, to je jediné, čím dosáhnou vítězství a udržím tato území,“ přivítal ho král a nadzvedl se na loktech.

„Zajisté, Sire,“ přikývl mužík. „Máte pravdu – ostatně jako vždy –, ale nyní, když dovolíte...“

* * *

„Už jste hotové? Pospěšte si,“ pobídla dona Eleonora komorné, když vstoupila do dveří a jediným pohledem přelétla komnatu. Obě ženy mlčky přikývly a ustoupily. Flavie, sedící u malého stolku, jemuž dominovalo benátské zrcadlo v ozdobném rámu, otcův dar k jejím patnáctým narozeninám, vstala. S rozdychtěným výrazem ve tváři pohlédla na matku a otočila se, aby se předvedla.

V záři voskovic se zalesklo šafránově žluté hedvábí nabírané sukně, ozdobené v pase tmavě rudou růží. Poupě ve stejné barvě bylo umístěné i na rameni živůtku, do jehož výstřihu spadaly prameny tmavých, přírodně zvlněných vlasů. Dívka uchopila do prstů látku a několikrát se zatočila, čímž odhalila štíhlé nohy, obuté do střevíčků z prošívaného sametu.

„Ať tě ani nenapadne něco podobného udělat před Jeho Veličenstvem,“ dostalo se jí okamžitě matčina pokárání. „Žádná žena, žádná, to si pamatuj,“ zvedla dona Eleonora varovně prst, „nesmí odhalit víc než špičku boty, natož kotník.“

Dcera poslušně přikývla, urovnala si šaty, ale úsměv ze rtů jí nezmizel. Dnes to bude poprvé v jejím životě, kdy se zúčastní opravdové hostiny. Samozřejmě že byla již přítomna několika společenských

setkání, kdy do paláce zavítal některý z otcových přátel. Většinou se jednalo o šlechtice přijíždějící do Milána se svými manželkami. Poslední dobou se tak stávalo častěji než dříve. Zatímco muži se většinou odebrali v doprovodu dona Giana do některé z komnat v prvním patře, matka vždy po uvítání odvedla dámy do svého budoáru. Tam se usadily do pohodlných křesel a nad sklenkou sladkého likéru debatovaly o posledních novinkách, současné módě a různých klepech.

Flavie jim většinou nevěnovala pozornost, neboť jí unikal jejich smysl, přesto několikrát zaslechla poznámku o Lucrezii, mladičké sestře Césara Borgii, jednoho z nejmocnějších a také nejobávanějších mužů v Itálii. Vloni na podzim se hraběnka Lodovica della Rovere zcela nepokrytě rozhorlovala nad zálibou ve španělských tancích této florentské krasavice, stejně jako nad jejím posledním sňatkem a chováním, které nazvala skandálním. Flavie si pod tímto slovem nedovedla představit nic konkrétního, ale při pohledu na tělnatou donu Lodoviku i přes dosavadní nezkušenost vycítila, že z ní mluví zášť, a především lítost nad dávno uprchlým mládím.

Nyní ji napadlo, že možná tolik opěvovaná i zatracovaná krasavice také nedávala pozor a odhalila před zraky přítomných mužů střevíček i s kotníkem. Ráda by se matky zeptala, ale dona Eleonora jí k tomu nedala příležitost. Rázným gestem dceru vyzvala, aby ji následovala. Za dveřmi se k nim přidal sluha nesoucí svícen a všichni mlčky kráčeli chodbou k sálu, v němž se pokaždé odehrávaly hostiny a slavnostní setkání. Zastavili se až v předpokoji, kde si choť i dceru vyzvedl don Giano.

Flavie zaznamenala jeho nervozitu, ale nepřikládala jí příliš velký význam. Otec se tak choval od chvíle, kdy se mu donesla zpráva, že Francouzi překročili

hranice Lombardie, vlastně ještě mnohem dřív. Jakmile se dozvěděl, že Ludvík se chystá navštívit Milán, v paláci se střídal jeden posel za druhým. Přijížděli snad ze všech koutů poloostrova, někteří až ze Španělska. Zahlédla zde dokonce i papežského legáta, s nímž otec strávil několik hodin za dveřmi své pracovny. Přikývla, když jí matka šeptem udělila ještě několik rad, a se zatajeným dechem vstoupila do obrovské místnosti, jejíž dveře se otevřely.

Vydechla úžasem.

Přijímací sál viděla již mockrát. S Umbertou v něm pobíhaly a hrály si, aniž vnímaly jeho vybavení, ale teď vyhlížel úplně jinak, slavnostněji. Ve vysokých svícnech plály stovky svíc a jejich záře ještě více zvyšovala jeho velkolepost.

Snad každý z rodu Sforzů měl snahu zanechat v něm to nejlepší ze své doby. Obrazy od nejlepších benátských, florentských a dalších umělců ve zlatených rámech zdobily stěny a na podlaze vykládané leštěnými parketami byl rozestavený nábytek, zhotovený talentovanými truhláři a řezbáři, skutečnými mistry ve svém oboru. Uprostřed sálu se táhl dlouhý stůl z ořechového dřeva, na jehož vyleštěné desce mezi podnosy s kančími, jehněčími a skopovými kýtami, mísami s ovocem a cukrovím stály křišťálové sklenky a vysoké karafy, naplněné lahodným lombardským vínem. Barevnost a nádheru místnosti zdůrazňovaly slavnostní oděvy mužů, kteří zde postávali v hloučkách a rozprávěli mezi sebou. Hovor okamžitě umlkl a hlavy všech přítomných se otočily, jakmile kondotiér s chotí a dcerou vstoupili dovnitř.

Flavii se roztrásla kolena a líčka jí zrůžověla vzrušením, přesto stačila zaznamenat obdivné pohledy a dvorné úklony. Všechny patřily jí a její matce, neboť kromě nich zde nebyla žádná jiná žena. Ucítla na paži lehký dotek a pochopila, že ji otec směřuje k čelní

stěně, kde pod velkým plátnem od mistra Antonella seděl hubený muž. Napadlo ji, že se strefila, když v poledne sestřičce potvrdila, že právě tenhle člověk je obávaný francouzský panovník. Teď už jeho obličej nevypadal tak unaveně, měl nakadešené vlasy a byl oděný v kalhotách z červeného sametu a tmavém, zlatem vyšívaném kabátci. Zatímco se mu s matkou klaněly, don Giano je představoval. Mluvil francouzsky, a tak ji ani nepřekvapilo, když král rovněž promluvil tímto jazykem. Nejprve obě ženy vyzval, aby se usadily do křesel naproti němu, a poté pronesl k doně Eleonoře několik zdvořilostních frází. Nakonec se jeho zrak stočil k dceři. Rozhovořil se o kráse lombardské krajiny a přitom se na dívku usmíval tak vlídně, jako by ji stvořila ona sama. Jeho lahodná, klidně pronášená francouzština a způsob, jakým na ni pohlížel, způsobily, že se Flavie uklidnila a dokonce se odvážila pronést několik vět o nedalekých jezerech, jejichž okolí znala z dětství. Král pokynul jednomu ze sloužících, který se před ním sklonil s podnosem, na němž stály tři sklenice s vínem. Poté uchopil jednu z nich, nabídl ji doně Eleonoře, druhou uzardělé Flavii a třetí pozvedl k přípitku na krásu přítomných žen.

„*A beauté! A belle femme présent!*“ přidaly se hlasy ostatních mužů v sále a Flavie si znovu uvědomila, že jedinými ženami jsou zde matka a ona. Aby zakryla rozpaky, přiložila pohár k ústům a napila se.

Ludvík se poté rozhovořil o současném malířském a architektonickém umění, jehož byl opravdovým znalcem. Zatímco vyprávěl o svém oblíbeném sídle Amboise, o honech v okolních lesích, Flavie si ho prohlížela. Od své učitelky francouzštiny, rodilé Francouzky, se dozvěděla, jak Jeho Veličenstvo nadevše miluje klid na svém zámku v půvabném údolí Loiry, stejně jako svoji choť Annu Bretaňskou, která mu jeho lásku vrchovatě oplácí. I lid ho prý miluje. Jak je to

možné? pomyslela si teď dívka. Zpočátku byla udivena tímto mužem, který postrádal jakýkoli mužný půvab. Královo tělo připomínalo seschlou haluz, na poněkud krátkém krku seděla směšně malá hlava s řídkými vlasy a oči v zažloutlém obličejí byly tak světlé, že působily téměř bezbarvým dojmem. Přesto z celé Ludvíkovy osobnosti vyzařovalo cosi, co budilo důvěru. Možná to způsobila vstřícná gesta, milý hlas a laskavý pohled, s nímž dokázal naslouchat tomu, s kým právě hovořil. Zrovna jako teď. Jeden z členů jeho družiny začal vzpomínat na loňskou štvanici v královských lesích, a přestože mluvil poněkud rozvláčně, panovník k němu pozvedl zrak a laskavě mu přikyvoval.

Flavie toho využila a konečně se odvážila rozhlédnout. Některé z přítomných pánů znala, neboť bývali hosty v paláci. Vedle rozložitě postavy hraběte della Rovere spatřila několik dalších italských šlechticů, kteří ráno doprovázeli Francouze při jejich vjezdu do města. Postával mezi nimi i Francesco Sannazarro a upíral na dívku pohled. Když se jejich oči střetly, usmál se na ni a neznatelně přikývl. Flavie mu úsměv opětovala a její zrak putoval dál.

Z francouzských pánů pochopitelně nikoho neznala, jejich obličejé jí byly cizí, až na jeden. Vzápětí si uvědomila, že vysokého pohledného mladíka rovněž spatřila v doprovodu. Když na svém koni míjel balkon, na němž stála s Umbertou, dokonce se pootočil v sedle, aby si ji mohl prohlížet co nejdéle. I teď na ni pobaveně upíral tmavé, téměř uhrančivé oči. Zrudla, rychle sklonila hlavu a zpod sklopených víček se snažila zjistit, zda jí pod lemem sukně nevykukují střevíčky nebo nedej bože kotník v bílé punčošce. Jak se zdálo, všechno bylo v pořádku, žluté hedvábí spadalo v četných záhybech až na podlahu. Přesto už se neodvážila znovu na mladíka pohlédnout. Cítila, jak jí hoří tváře, a byla neskonale vděčná králi, když ji zno-

vu oslovil a zapředl s ní hovor, v němž mimo jiné pochválil její dokonalou francouzštinu.

Flavie chtě nechtě musela v duchu poděkovat otci. To on, ještě když byla malá, rozhodl o výuce tohoto jazyka. Do paláce tehdy začala docházet madame de Beauson, vdova po francouzském důstojníkovi, který kdesi u Neapole zemřel na zimnici. Drobná Francouzka se nevrátila zpět do vlasti, rozhodla se zůstat v Itálii a vítr ji zavál až do Lombardie. O prostředky na obživu neměla nouzi, neboť poté co valná část zdejšího území připadla francouzské koruně, mnoho boháčů se rozhodlo zdokonalovat se v její mateřštině. Flavie se zpočátku vzpouzela, některá krkolomná slůvka vyslovovala jen s obtížemi. Don Giano byl však neoblomný. „Je výhodné rozumět řeči nepřátel,“ pronesl tehdy.

Jacípak nepřátelé? pomyslela si nyní Flavie. Všichni se na ni usmívají a Jeho Veličenstvo k ní promlouvá tak, jako by byla jeho dcerou. I ostatní členové jeho doprovodu se vmísili do hovoru ve snaze přivábit k sobě pozornost mladé dívky. Jejich hrdelní francouzština se nesla sálem, smích a vtipné poznámky poletovaly Flavii kolem uší jako exotičtí motýli.

Pouze onen vysoký tmavovlasý muž mlčel, jako by považoval za nedůstojné lákat půvabnou Italku na otřepané galantnosti. Stál poblíž Ludvíkova křesla, loktem se ležérně opíral o leštěnou komodu a ve štíhlých prstech druhé ruky držel sklenku, z níž občas upil vína. Přestože po celou dobu nepronesl jediné slovo, ani na chvíli nespustil zrak z dívčina obličeje.

Když se otevřely dveře a dovnitř vpochodoval zástup lokajů s mísami a podnosy plnými lahodných pokrmů, okamžitě pohár podal poblíž stojícímu lokaji, a dřív než ho mohl někdo předběhnout, nabídl Flavii rámě a uvedl ji ke stolu. Seděla mezi matkou a otcem, Francesco, na něhož málem zapomněla, se ocitl až někde na konci tabule. Zato onen mladík s uhrančivýma

očima se usadil přímo proti ní. Jednou dvakrát se odvážila na něho pohlédnout a pokaždé se střetla s jeho pohledem, který doprovodil podmanivým úsměvem.

Slavnostní večer pořádaný na počest Ludvíka XII. ještě zdaleka nebyl u konce, když Giano Trivulzia požádal panovníka, zda by se jeho choť a dcera mohly vzdálit, neboť čas pokročil. Král se s oběma srdečně rozloučil, „ale pouze pro dnešek,“ neopomněl dodat, „neboť přítomnost dvou tak krásných a ušlechtilých stvoření je potěchou oku i mysli“.

Měsíc, který té noci nahlédl do komnaty v prvním patře paláce, mohl zahlédnout bělostné lůžko, na němž spala mladá dívka s blaženým úsměvem na rtech. Snila o mladíkovi s uhrančivýma očima.

* * *

„Pověz, jaké to bylo?“ žadonila Umberta a cloumala paží rozespálé starší sestry. „Jací byli ti Francouzi?“

„Neměli brnění,“ zamumlala Flavie, otočila se na druhý bok a snažila se znovu přivolat vzdalující se sen.

„Samozřejmě, na slavnostní večeri se přece nechodí v brnění,“ odsekla malá, vylezla na sestřinu postel a snažila se vklouznout pod pokrývku. „Muži je nosí, jenom když jdou do boje. Tatínek mi to povídal, takže teď už to vím i já,“ dodala důležitě.

„Víš tedy všechno, co je zapotřebí.“ Flavie se rozhodla otevřít oči, protože když vedle sebe ucítila nepokojně se vrtící Umbertino tělíčko, pochopila, že se sněním je konec.

„Ale ti muži, co včera vjížděli do paláce, měli to... ten poloviční boj,“ lovila holčička v paměti. „Takže by mohli bojovat,“ nechtěla se vzdát svých představ.

„Už jsem ti říkala, že to byli žoldnéři. Šlechtici si nasazují pancíře, jenom když jdou do války.“

„Třeba nějaká bude,“ proneslo dítě.